

Алгоритми перетворення інформації.
Завдання 3, звіт

Михайло Голуб

1 березня 2025 р.

Реалізація класу `BitArray`:

На відміну від аналогічного класу в завданні 2, цей клас використовує вбудований клас `bytearray` що є мутабельним. Це дозволяє пришвидшити роботу шляхом зміни байтів, не перестворюючи клас `bytes` кожного разу. Також було додано більше методів, які необхідні для роботи інших класів та функцій.

Перелік методів класу `BitArray`:

- `__init__(in_bytes, bit_pointer)` – ініціалізує клас, на вхід приймає список байтів та вказівник на біт, що не використовується в останньому байті (якщо вказівник рівний 8, значить останній байт використовується повністю);
- `__len__()` – повертає довжину файлу;
- `__str__()` – повертає текстову репрезентацію збереженого бітового рядка;
- `__rshift__(other)` – дозволяє робити `BitArray >> число`, знищує перші `*число*` біт в рядку;
- `__lshift__(other)` – дозволяє робити `BitArray << число`, додає `*число*` нулів в початок рядка;
- `__repr__()` – викликає `str(BitArray)`. Існує для відображення бітового рядка як бітового рядка, а не класа з адресою, в функціях що виводять помилки чи текст в консоль;
- `concat(right)` – повертає бітовий рядок, що є результатом конкатинації поточного рядка з іншим;
- `self_concat(right)` – конкатинує до поточного бітового рядка інший рядок. Пришвидшує роботу конкатинації, якщо не потрібно зберігати рядок до конкатинації;
- `__eq__(other)` – дозволяє робити `BitArray1 == BitArray2`;
- `__hash__()` – визначає геш представника класу, як геш його байтів. Метод необхідний для запису представника класу як індекса таблиць кодування та декодування;
- `__getitem__(key)` – дозволяє отримати біт, або підрядок бітів, на певній позиції шляхом виконання `BitArray[i]` та `BitArray[i:j]`;
- `get_bit(key)` – повертає біт на позиції `key`, дещо швидший за `BitArray[key]`;
- `append_bit(bit)` – дописує один біт в кінець бітового рядка;
- `copy()` – повертає представник класу ідентичний поточному представнику.

Реалізація класу `BitSequenceFile`:

Реалізація класу `BitSequenceFile` аналогічна реалізації в завданні 2, з виправленням деяких помилок.

Реалізація класу `ByteCounter`:

Мета класу – порахувати байти. Отримує на вхід шлях файлу, рахує байти в ньому та повертає словник виду `{byte: n_encountered}`. За потреби, результат роботи лічильника бути представлений в консолі у вигляді таблиці

Реалізація класу `HuffmanTree`:

Клас на вхід приймає `source`. Якщо це представник класу `ByteCounter` – будується дерево Хаффмана на основі лічильника. Інакше – клас створюється пустим та не готовим до роботи (необхідно для побудови дерева декодером).

Перелік методів класу `HuffmanTree`:

- `__init__(source)` – ініціалізує клас, якщо отримано лічильник – будує дерево;
- `build(recount = True)` – будує дерево, якщо `recount` – викликає перерахунок лічильника. Дерево будується наступним чином:
Створюється два словники виду `key: {n_encountered, left_child_key, right_child_key, parent_key}`, один словник містить усі вершини дерева, другий містить вершини що ще не були з'єднанні. `key` відповідає значенню байта для листків, або лежить в діапазоні 256-511 для вершин рошггалужень.
Допоки існують необ'єднанні вершини – обрати дві необ'єднанні вершини з найменшою сумарною вагою та об'єднати. `key` останньої вершини запам'ятати як `self.tree_key`.
Викликати `create_encoding_lookup` та `create_decoding_lookup`;
- `create_encoding_lookup()` – для кожного байта в списку вершин будує маршрут до кореня, шляхом переходу до батьківських вершин. Запам'ятовує бітовий рядок маршрута в словнику `encoding_lookup` виду `{byte: BitArray}`. Байти що не зустрічались жодного разу у словнику видаляються;
- `encode(object)` – побайтово знаходить відповідний байту бітовий рядок в `encoding_lookup`. Повертає бітовий рядок що відповідає коду Хаффмана для усіх вхідних байтів;
- `create_decoding_lookup()` – розвертає `encoding_lookup` для утворення `decoding_lookup` вигляду `{BitArray: byte}`;

- `decode(bit_array, prog = False)` – декодує бітовий рядок. Якщо `prog` – виводить прогресбар. Декодер побітово записує вхідний рядок в буфер (що є представником класу `BitArray`), якщо буфер є ключем в `decoding_lookup` – записує відповідний байт у вихідний `bytearray`. Після обробки усіх бітів – повертає масив байтів;
- `store()` – зберігає дерево у бітовий рядок наступного виду: перший байт – кількість розгалужень у дереві, наступні $4 \cdot \text{кількість розгалужень}$ байтів містять `key` лівої дитини (в двох перших байтах) та правої дитини (в третьому та четвертому байтах). Теоретично можна вмістити ключі дітей в 18 біт, але усі спроби це реалізувати були невдалими.

Реалізація кодування файлів:

На вхід приймається шлях файлу, бажаний шлях закодованого файлу (якщо такий відсутній, до поточного шляху файла дописується `.huff`) та розмір кроку з яким читати файл. Рахується кількість байтів у файлі, створюється дерево, дерево зберігається через `store()` в перших байтах файла, після чого файл читається та кодується кроками (за замовчуванням 1024 байта), результат кодування кроку одразу ж записується в файл (якщо файл не кратний довжині кроку – останній крок буде коротшим, щоб це врахувати). Після кодування додається ще один байт, в якому записано вказівник на перший невикористаний біт в останньому байті, оскільки довжина закодованої бітової послідовності може бути не кратна восьми.

Реалізація декодування файлів:

На вхід приймається шлях файлу, бажаний шлях декодованого файлу (якщо такий відсутній, з поточного шляху файла видаляється `.huff` (звісно ж, якщо це закінчення там присутнє)). Декодер читає кількість розгалужень в першому байті, читає інформацію про розгалуження в наступних $4 \cdot \text{кількість розгалужень}$ байтах та записує її в список вершин, ходить по кожному розгалуженню і прописує його дітям `key` батька, якщо дитина це байт – створює його у списку вершин, шукає корінь, записує список вершин та корінь в дерево та запускає `create_encoding_lookup()` і `create_decoding_lookup()`. Після цього читається вказівник у останньому байті, читається бітовий рядок між метаданими на початку файлу та останнім байтом, цей бітовий рядок декодується та результат записується в файл.

Аналіз метаданих:

В завданні наведено приклад метаданих що завжди займає 1024 байти. Імплементований варіант в найгіршому випадку використовує 2 байти + 4 байти на кожне розгалуження (для алфавіту довжиною 256 кількість розгалужень 255), тобто 1020 байтів. Для текстових файлів цей показник ближчий до 400 байт.

Якщо ж використовувати на кожне розгалуження не 4 байти, а 18 біт запропонованого варіанту, то в найгіршому випадку буде використовуватись 575 байт 6 біт.

Аналіз стиснення:

Для аналізу стиснення обрано наступні типи файлів: `.txt`, `.stl`, `.jpg`, `.mp3`, `.wav`, `.pdf`, `.mp4`, `.docx`. Обрано по 10 файлів для кожного типу. Оскільки обрані файли мають розміри значно більші за 1КБ (максимальний розмір метаданих), то коефіцієнт стиснення завжди буде рахуватись без відкидання метаданих з довжини файлу

Посилання на код на GitHub:

https://github.com/MINIAProgramStudio/algorithms_of_data_transformation/tree/main/task3